Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 22 maart 2022
Registratie nummer	: GZDGWB/
Voorstelnummer	: RV2022/034
Portefeuillehouder	: Annet IJff
Bijlage(n)	: 1. aanvullende kaders voor grootschaligere huisvesting arbeidsmigranten West Betuwe 2022; 2. persbericht
Onderwerp	: Aanvullende kaders grootschaligere huisvesting arbeidsmigranten West Betuwe

Onderwerp
Aanvullende kaders grootschaligere huisvesting arbeidsmigranten West Betuwe

Beslispunten

1. In aanvulling op het *Beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten* (vastgesteld 26 mei 2021) de kaderstellende notitie voor grootschaligere huisvesting arbeidsmigranten West Betuwe 2022 vast te stellen.
2. Grootschaligere huisvesting arbeidsmigranten niet aan te wijzen als categorie waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen aan de raad hoeft te worden gevraagd.
3. Na 2 jaar op basis van daadwerkelijk gebruik van de locaties te bepalen of er ruimte is voor andere initiatieven voor grootschaligere huisvesting in de gemeente West Betuwe.
4. De raadswerkgroep huisvesting arbeidsmigranten te beëindigen.

Inleiding
Door structurele krapte op de arbeidsmarkt is de Nederlandse economie steeds meer afhankelijk van buitenlandse werknemers. Ook in de gemeente West Betuwe werken steeds meer arbeidsmigranten. De gemeente wil initiatiefnemers faciliteren bij het realiseren van woonruimte voor arbeidsmigranten. Daarvoor zijn duidelijke kaders nodig want het moet gaan om kwalitatief goede en veilige huisvesting. De ervaringen met het coronavirus hebben het nog eens duidelijk gemaakt hoe belangrijk dit is.

In mei 2021 heeft de gemeenteraad het Beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten vastgesteld. Dit plan geeft de kaders en criteria waaraan plannen voor huisvesting getoetst kunnen worden. Daarnaast wordt breder gekeken naar registratie, toezicht en handhaving. En naar het sociaal perspectief voor arbeidsmigranten. Tot slot wordt er ingegaan op samenwerking met andere partijen en is een uitvoeringsagenda opgenomen met daaraan gekoppeld de benodigde budgetten. Bij amendement heeft de raad een raadswerkgroep ingericht die de opdracht had om te komen tot voorwaarden waaronder grootschaligere huisvesting van arbeidsmigranten plaats kan vinden.

De bijgevoegde notitie “aanvullende kaders Grootschaligere Huisvesting Arbeidsmigranten West Betuwe 2022” bevat de voorwaarden waaraan initiatieven getoetst worden. Vooralsnog gelden deze kaders voor de twee al langer bekende initiatieven (Fruitmasters en AH/Blokker).

Wanneer deze initiatieven gerealiseerd worden, dient een evaluatie na 2 jaar plaats te vinden. Op basis van deze evaluatie kan bepaald worden hoe om te gaan met eventuele andere initiatieven en, indien nodig, met aanvullende kaders.

Met het aanbieden van dit document zit het werk van de raadswerkgroep erop en kan deze werkgroep beëindigd worden.

Besluitgeschiedenis
26 mei 2021 – De gemeenteraad stelt het Beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten West Betuwe vast.

Beoogd effect
Zorgen voor voldoende kwalitatief goede en veilige huisvesting voor arbeidsmigranten die in onze gemeente werkzaam zijn.

Argumenten
1.1 In de kaderstellende notitie zijn de voorwaarden opgenomen waaronder grootschaligere huisvesting van arbeidsmigranten plaats kan vinden
Bij de behandeling van het *Beleidsplan huisvesting arbeidsmigranten* heeft de raad bij amendement besloten om grootschaligere huisvesting van arbeidsmigranten niet op te nemen in het toen voorgelegde beleidsplan. In plaats daarvan heeft de raad een raadswerkgroep de opdracht gegeven te komen met een voorstel voor aanvullende voorwaarden. Op basis van (digitale) werkbezoeken en presentaties van twee voorgenomen initiatieven is de kaderstellende notitie opgesteld.

1.2 De aanvullende voorwaarden doen recht aan de belangen van arbeidsmigranten, omwonenden en initiatiefnemers
Met het vastgestelde beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten stuurt de gemeente op de kwaliteit en kwantiteit van huisvesting van de ongeveer 4.500 arbeidsmigranten (short-, mid- en longstay) die jaarlijks ingezet worden voor werkzaamheden bij (agrarische) bedrijven in de gemeente West Betuwe. Goede, voldoende en betaalbare huisvesting is het uitgangspunt. In de kaderstellende notitie zijn de voorwaarden voor grootschaligere huisvesting op verzoek van de raad uitgewerkt. Deze kaders hebben betrekking op de voorgenomen huisvesting van ongeveer 550 – 600 midstay arbeidsmigranten. Naast de belangen van de arbeidsmigranten zijn ook voorwaarden opgenomen over de betrokkenheid van omwonenden (inwoners en bedrijven) door initiatiefnemers bij de realisatie én wanneer de locaties bewoond worden.

1.3 Met de kaderstellende notitie kunnen de twee voorgenomen initiatieven (Fruitmasters en AH/Blokker) getoetst worden aan de voorwaarden waaronder huisvesting van arbeidsmigranten plaats kan vinden
In geval de initiatiefnemers overgaan tot het indienen van een (principe)verzoek is vooraf voor hen helder waaraan het initiatief beleidsmatig getoetst wordt. Naast deze onderdelen worden de initiatieven ook getoetst aan de ruimtelijke kaders die gelden voor de voorgenomen locaties. Het eventueel verwerven van de grond of het maken van afspraken met de eigenaren van de gronden

vallen buiten die toetsing. Indien het gemeentegrond betreft, wordt de raad daar volgens de gebruikelijke wijze betrokken.

2.1 Hiermee wordt invulling gegeven aan artikel 2.27 Wabo lid 1
Wanneer bij het verlenen van een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het bestemmingsplan is volgens dit artikel een verklaring van geen bedenkingen van de raad nodig, tenzij de raad categorieën van gevallen heeft aangewezen waarin een verklaring niet vereist is. Dat is in geval van grootschaligere huisvesting niet het geval. In de huidige situatie is het ook niet gewenst om het als dusdanig aan te wijzen in verband van het ontbreken van concrete ervaringen.

2.2 Dit biedt het college de ruimte om in de voorbereiding per initiatief aanvullende afspraken te maken over bijdragen aan het (tijdelijk) ontlasten van de woningmarkt
De twee initiatiefnemers geven de mogelijkheid om breder te kijken dan alleen de huisvesting van arbeidsmigranten. Door (gedeeltelijk) ruimte te bieden in voorgenomen plannen voor de huisvesting van studenten is goede en veilige huisvesting voor deze doelgroep ook geregeld. Daarnaast vormen ook zogenoemde spoedzoekers (jonge starters, gescheiden personen, etc.) een mogelijke doelgroep waarvoor ruimte gereserveerd mag worden in plannen. Per initiatief wordt bekeken of deze doelgroepen terecht kunnen binnen deze huisvesting en onder welke (ruimtelijke) voorwaarden. De raad kan daarop een verklaring van geen bedenkingen geven.

3.1 Op basis van praktijkervaringen bij de 2 voorgenomen initiatieven kan bepaald worden of de gestelde (ruimtelijke) voorwaarden recht doen aan het uitgangspunt van goede, voldoende en betaalbare huisvesting
In lijn met de behandeling van het Beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten in mei 2021 biedt de raad alleen aan de twee bekende initiatieven de mogelijkheid om een (principe)verzoek in behandeling te nemen.
Naast de ervaringen van de arbeidsmigranten en de huisvesters worden ook de ervaringen van omwonenden (inwoners en bedrijven) onderdeel van de evaluatie.

3.2 De evaluatie vindt plaats op feitelijk gebruik van de locaties
Bij de afhandeling van de (principe)verzoeken wordt getoetst op de vooraf gestelde (ruimtelijke) voorwaarden. Of die voorwaarden toereikend zijn, zal blijken uit het daadwerkelijk gebruik. Een evaluatie na 2 jaar doet recht aan een te verwachten opstartfase en een periode van normaal gebruik. Er is dan voldoende tijd om eventuele problemen zorgvuldig op te pakken en het gebruik zoals voor ogen staat goed in te regelen.

4.1 Met de oplevering van de kaderstellende notitie en dit voorstel heeft de raadswerkgroep zijn opdracht vervuld
Daarmee zijn de werkzaamheden van de raadswerkgroep afgerond.

Kanttekeningen

1.1 Voor initiatieven voor grootschaligere huisvesting voor arbeidsmigranten moet inspraak met inwoners plaatsvinden
De kaderstellende notitie is op initiatief van de raad opgesteld. Met het agenderen van de notitie op de raadskalender begint de formele inspraak van inwoners en bedrijven op dit aanvullende beleid.
In geval de initiatiefnemers overgaan tot een (principe)verzoek start de participatie en inspraak voor inwoners en bedrijven in de omgeving van de voorgenomen locatie. De kaderstellende notitie stelt hier voor de grootschaligere huisvesting voorwaarden aan. Met dit besluit worden alleen de kaders gegeven waaronder door de gemeente medewerking verleend kan worden. Om tot realisatietraject over te gaan zal altijd een aparte ruimtelijke procedure gevolgd moeten worden om een plan mogelijk te maken. Iedereen kan dan officieel reageren op of bezwaar maken tegen de plannen.

2.1 Er wordt nog geen ruimte geboden aan andere initiatieven.
Of en onder welke voorwaarden er ruimte is voor meer initiatieven hangt af van de uitkomsten van de evaluatie. In geval een andere initiatiefnemer zich meldt zal de raad vooralsnog geen medewerking verlenen.

Financiën
Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen

Communicatie
Tegelijkertijd met het agenderen van dit raadsvoorstel is bijgevoegd persbericht gepubliceerd. Daarin is het proces beschreven die de werkgroep heeft doorlopen om te komen tot voorliggende notitie met aanvullende kaders voor grootschaligere huisvesting arbeidsmigranten. De communicatie naar de inwoners toe over (mogelijk) in te dienen initiatieven is ondergebracht bij de initiatiefnemers.

Evaluatie
Het beleidsstuk huisvesting arbeidsmigranten is opgesteld voor de periode 2021 tot en met 2024. In 2023 zal het beleidsplan geëvalueerd worden.
Periodieke en regelmatige evaluatie is onderdeel van de aanvullende kaders. Door 2 jaar na realisatie van een of beide genoemde initiatieven uitgebreid te evalueren kan met de uitkomsten het beleid zo nodig herijkt worden.

Werkgroep huisvesting arbeidsmigranten,

de secretaris,	de voorzitter,
Koen Steenbergen	Gerard Kievit

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelet op het bepaalde in artikel 2.27 Wabo lid 1.
gelezen het voorstel van de werkgroep huisvesting arbeidsmigranten van 13 januari 2022.
gehoord de beraadslaging in de commissie Ruimte van 8 maart 2022.

besluit:

1. In aanvulling op het Beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten (vastgesteld 26 mei 2021) de kaderstellende notitie voor grootschaligere huisvesting arbeidsmigranten West Betuwe 2022 vast te stellen.
2. Grootschaligere huisvesting arbeidsmigranten niet aan te wijzen als categorie waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen aan de raad hoeft te worden gevraagd.
3. Na 2 jaar op basis van daadwerkelijk gebruik van de locaties te bepalen of er ruimte is voor andere initiatieven voor grootschaligere huisvesting in de gemeente West Betuwe.
4. De raadswerkgroep huisvesting arbeidsmigranten te beëindigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van 22 maart 2022, nummer 2022/034,

de griffier,	de voorzitter,
Hans van der Graaff	Servaas Stoop